

Ročník 1961

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Cástka 34

Vydána dne 31. července 1961

Cena 60 haléřů

OBSAH

76. Vyhlaška ministerstva paliv a energetiky, kterou se provádějí ustanovení plynárenského zákona

76

VYHLÁŠKA

ministerstva paliv a energetiky

ze dne 7. července 1961,

kterou se provádějí ustanovení plynárenského zákona

Ministerstvo paliv a energetiky v dohodě se zástavnými ústředními úřady a orgány stanoví podle § 28 zákona č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon) — dále jen „zákon“: —

Oddíl I

Výklad některých pojmů

§ 1

Topné plyny

(K § 2 zákona)

Topnými plyny jsou všechny druhy svítiplynu, zemních přírodních plynů (zejména plyn naftový a karbonský), koksárenský plyn, zkapalněný topný plyn (propan-butan), plyny ze zpracování (štěpení) kapalných paliv, vysokopevní plyn a generátorové plyny, jakož i plyny získané podzemním zpíváním.*

Plynárenská zařízení

(K § 3 zákona)

§ 2

Zařízení pro výrobu topných plynů

(¹) Zařízeními pro výrobu topných plynů jsou nejen plynárny a generátorové stanice, nýbrž i čistírny topných plynů a zařízení pro jejich úpravu (zejména na krakování zemních plynů, na karburaci topných plynů, pro výrobu směsi propanu-butanu se vzduchem), kde jsou topné plyny hlavním výrobkem; a jsou určeny pro dodávku do plynovodní sítě nebo pro jinou účelovou potřebu.

(¹) Součástí zařízení pro výrobu topných plynů je též vnitrozávodní rozvod topných plynů, a to až k uzávěru ústicimu do plynovodní sítě (předávací místo), popřípadě u zařízení sloužících k účelové výrobě provozovatele až k vlastnímu spotřebiči.

(¹) Předávacím místem z výroby, těžby a uskladnění, jakož i ze zdroje topných plynů do plynovodní sítě je první uzávěr za měřidlem, nehylo-li mezi Sdružením plynáren a provozovatelem plynárenského zařízení nebo zdroje topných plynů dohodnuto něco jiného.

§ 3

Zařízení pro uskladnění topných plynů

Zařízením pro uskladnění topných plynů jsou:

- a) plynajeomy, jestliže jsou připojeny na plynovodní síť,
- b) podzemní zásobníky a nádrže topných plynů vybudované uměle nebo v přírodních strukturách, anebo ve strukturách po vyčerpaných zásobách přírodních plynů.

§ 4

Zařízení pro rozvod topných plynů

(¹) Zařízeními pro rozvod topných plynů jsou nejen plynovody (od předávacího místa z výroby, těžby nebo uskladnění až k plynovodní připojce), nýbrž i kompresní, dmychací a regulační stanice pro veřejný rozvod a tankovací stanice topných plynů. Regulačními stanicemi pro veřejný rozvod jsou

* Rozdělení topných plynů je uvedeno v ČSN 38 5502; jednotlivé druhy technických plynů jsou uvedeny ve vyhlášce č. 67/1960 Sb., o plánování rozvoje oboru technických plynů.

stanice pro zásobování měst, sídlišť a obytných domů.

(²) K zařízením pro rozvod topných plynů, jde-li o zkапalněné topné plyny, patří též plnicí stanice, jakož i zařízení na dopravu těchto plynů [sudy a ocelové nádoby (láhve) s náplní o váze 10 kg a vyšší, jakož i cisterny, s výjmou cisteren železniční dopravy].

§ 5

Plynovodní připojky

(¹) Plynovodní připojka slouží k připojení odberního plynového zařízení na plynovod; sahá od plynovodu až k hlavnímu uzávěru odberního plynového zařízení.

(²) Plynovodní připojka, která odbočuje od vysokotlakého nebo středotlakého plynovodu, je připojkou průmyslovou. Plynovodní připojky nízkotlaké a středotlaké připojky pro obytné domy jsou připojkami pro veřejný rozvod.^{*}

(³) Budě-li podle plánu gazifikace průmyslové připojka sloužit k zásobování více odběratelů (průmyslových), považuje se za připojku pro veřejný rozvod.

§ 6

Měřidla topných plynů

Měřidly topných plynů podle plynárenského zákona jsou pouze objemová měřidla topných plynů, jimž se měří dodávka z plynovodní sítě.

Oddíl II

Zřizování a provozování plynárenských a odberních plynových zařízení

(K § 5 zákona)

§ 7

Zřizování a provozování plynárenských zařízení

(¹) Plynárenská zařízení v souladu s předpisy o investiční výstavbě zřizuje a provozuje plynárenské podniky.

(²) Souhlas k vybudování plynárenských zařízení jinými organizacemi než plynárenskými podniky udělí ministerstvo paliv a energetiky jen,

a) půjde-li o generátorovou stanici nebo o zařízení na výrobu topného plynu štěpením kapaliných paliv, jež slouží k účelové výrobě provozovatele, a nelze-li zajistit dodávku topných plynů z plynovodní sítě nebo jiným vhodným způsobem,

*) ČSN 38 6410 — vysoký tlak: pracovní tlak větší než 1 kg/cm²;
— střední tlak: pracovní tlak větší než 500 mm v. sl. až do 1 kg/cm²;
— nízký tlak: pracovní tlak do 500 mm v. sl.

**) Místo vlastníka nájemního domu může o zřízení plynovodní připojky podle zákona č. 71/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku, požádat národní výbor.

b) půjde-li o vysokotlakou číslicnu, v níž se zpracovává koksárenský plyn z vlastní výroby, a bude-li převážná část vycíleného plynu určena pro účelovou výrobu provozovatele.

(¹) O udělení souhlasu podle odstavce 2 požádá investor při projednávání investičního úkolu, který zahrnuje výstavbu nebo podstatné rozšíření plynárenských zařízení uvedených v odstavci 2, a to prostřednictvím svého nadřízeného orgánu. K žádosti nutno připojit návrh investičního úkolu. Ministerstvo paliv a energetiky sdělí žadateli do 30 dnů ode dne doručení žádosti, zda se zamýšlenou výstavbou nebo rozšířením souhlasí. Udělení souhlasu lze vázat na splnění určitých podmínek (zejména jde-li o způsob a rozsah výstavby a provozování), jakož i na možnost dodávky topných plynů do plynovodní sítě.

Zřizování plynovodních připojek

§ 8

Plynovodní připojky pro veřejný rozvod

(¹) Plynovodní připojky pro veřejný rozvod (§ 5 odst. 2) zřizují plynárenské podniky.

(²) O zřízení plynovodní připojky pro veřejný rozvod žádá vlastník (uživatel) stavby nebo zařízení, jež má být připojený k plynovodu, a u nově budovaných staveb nebo zařízení jejich investor u plynárenského podniku, a to na zvláštním tiskopisu, který obdrží u tohoto podniku **)

(³) Plynárenský podnik zřídí připojku pro veřejný rozvod v rámci schváleného plánu gazifikace měst s přihlédnutím k maximální efektivnosti

(⁴) Se souhlasem plynárenského podniku a za podmínek jím stanovených mohou výjimečně zřizovat nebo rozširovat plynovodní připojky pro veřejný rozvod i jiné organizace než plynárenské podniky, nebo i fyzické osoby, a to vlastním nákladem.

(⁵) U soustředěné bytové a občanské výstavby zřizuje plynovodní připojky pro veřejný rozvod, po případě potřebnou část zařízení pro rozvod po projednání s plynárenským podnikem a za podmínek jím stanovených investor této výstavby.

§ 9

Plynovodní připojky průmyslové

Plynovodní připojky průmyslové (§ 5 odst. 2) zřizují nebo rozšiřují za podmínek stanovených plynárenským podnikem na svůj náklad vlastníci, po případě uživatelé staveb nebo zařízení, které mají být připojeny k plynovodu; u nově budovaných staveb nebo zařízení zřizuje je jejich investor. Tyto připojky se zřizují včetně průmyslových regulačních stanic.

§ 10

Provedení plynovodních připojek

(¹) Plynovodní připojky musí vyhovovat technickým normám a bezpečnostním předpisům. Práce při zřizování nebo rozširování plynovodních připojek mohou provádět pouze organizace, které mají pro tyto práce odborně způsobilé pracovníky (§§ 28 až 31).

(²) Plynárenský podnik sdělí vlastníku (uživateli) stavby nebo zařízení, popřípadě investorovi údaje a pokyny potřebné pro bezpečné a hospodárné zřízení, popřípadě rozšíření plynovodní připojky a stanoví podmínky pro její připojení k plynovodu. Plynárenský podnik může připojení odmítnout, nebyly-li stanovené podmínky dodrženy.

(³) Vlastník (uživatel) stavby nebo zařízení, které mají být připojeny k plynovodu, popřípadě u nově budovaných staveb nebo zařízení jejich investor, je povinen v těchto objektech zajistit provedení potřebných stavebních úprav (zejména změdit otvor pro připojku).

§ 11

Provozování plynovodních připojek

(¹) Jestliže plynovodní připojky zřídil někdo jiný než plynárenský podnik (§ 8 odst. 4 a 5, a § 9), je investor povinen po vydání povolení k trvalému provozu (užívání) předat plynárenskému podniku veškerou dokumentaci plynovodní připojky. Plynárenský podnik je též účastníkem řízení o vydání tohoto povolení. Plynárenský podnik provozuje tyto plynovodní připojky (u soustředěné bytové a občanské výstavby i příslušnou část zařízení pro rozvod) ode dne jejich připojení.

(²) Plynovodní připojky zřízené jinými organizacemi než plynárenskými podniky přecházejí (včetně příslušné části zařízení pro rozvod) do správy plynárenského podniku bezúplatně.* Plynovodní připojky zřízené jinými organizacemi než státními nebo vybudované fyzickými osobami přecházejí dnem uvedení do trvalého provozu do vlastnictví státu a do správy plynárenského podniku.

§ 12

Zrušení a zastavení plynárenských zařízení

(K § 7 zákona)

(¹) Souhlasu podle § 7 odst. 1 zákona není třeba ke zrušení nebo dlouhodobému zastavení:

- a) plynovodní sítě, popřípadě její části,
- b) takových částí zařízení pro výrobu topných plynů, jejichž zrušení nebo dlouhodobé zastavení nemůže způsobit snížení plánované nebo pohotové kapacity nebo zhoršení provozních vlastností, popřípadě zhoršení rozvodu topných plynů.

* Povinnosti investorských útvarů národních výborů vybudovat u soustředěné bytové a občanské výstavby příslušnou část zařízení pro rozvod zůstávají nedotčeny.

**) Vyhláška Státního úředu plánovacího č. 58/1958 Č. L. o palivových základnách spotřebičů tuhých nebo plyných paliv.

(¹) K přerušení provozu plynárenského zařízení není třeba souhlasu ministerstva paliv a energetiky. Přerušením provozu se rozumí jen krátkodobé zastavení provozu, např. při poruchách, revizích, popřípadě přerušení, které bylo nařízeno orgánem plynárenského dispečinku (§ 11 zákona) nebo kontrolními orgány (§ 14 zákona).

Zřizování a provozování odběrných plynových zařízení

(K § 8 zákona)

§ 13

(¹) Odběrními plynovými zařízeními jsou kromě spotřebičů topných plynů:

- a) průmyslové regulační stanice,
- b) vnitrozávodní rozvod topných plynů, nejdéle o rozvod uvedený v § 2 odst. 2,
- c) domovní a bytová instalace včetně hlavního uzávěru a regulátoru tlaku plynu,
- d) tlakové stanice na zkапalněny topný plyn (propan-bután) pro průmysl a domácnosti, s výjimkou přenosných ocelových nádob s náplní o váze 10 kg a výšší,
- e) tlaková stanice na stlačený topný plyn včetně ocelových nádob.

(²) Pro průmyslové spotřebiče topných plynů, které mají být vybudovány nebo rekonstruovány, musí být před vypracováním investičního účelu stavby nebo rekonstrukce určena palivová základna topných plynů.**

§ 14

Povinnosti provozovatele plynárenských zařízení a odběrných plynových zařízení

(K § 9 zákona)

(¹) Provozovatele plynárenských zařízení, jakož i odběrných plynových zařízení, s výjimkou provozovatele spotřebičů určených pro domácnost, jsou povinni:

- a) podle technických norm a jiných předpisů, jakož i podle pokynů orgánů plynárenské kontroly, zajišťovat prohlídky těchto zařízení ve lhůtách stanovených technickými normami, provozními předpisy, popřípadě kontrolními orgány,
- b) svěřit obsluhu jen osobám, které mají způsobilost potřebnou k obsluze těchto zařízení,
- c) pečovat o odbornou výchovu zaměstnanců pověřených obsluhou těchto zařízení.

(²) Uživatelé spotřebičů určených pro domácnost jsou povinni při používání zachovávat potřebnou opatrnost a lidit se návodem pro používání těchto spotřebičů; návod musí být dodán současně se spotřebičem.

Oddíl III

Rizení výroby, rozvodu, využití
a spotřeby topných plynů

§ 15

Plynárenská organizace

(K § 10 zákona)

Funkci plynárenské organizace (§§ 10, 11, 13 a 15 zákona) vykonává Sdružení plynáren, které též v rozsahu stanoveném zvláštnimi předpisy*) vykonává gesci v plynárenském oboru.

Oddíl IV

Hospodaření s plyny a kontrola

(K §§ 13 a 14 zákona)

Úkoly kontrolních orgánů

§ 16

(¹) Působnost kontrolních orgánů Sdružení plynáren se vztahuje též na plynověmy, plynovody, kompresní, dýmčací a čisticí stanice, jež jsou provozním příslušenstvím zdrojů topných plynů.

(²) Kontrola spotřebičů a instalací na zkапalněný topný plyn v domácnostech se řídí zvláštnimi předpisy.**)

§ 17

Kontrolní orgány Sdružení plynáren plní zejména tyto úkoly:

- a) podávají posudky, zda prototypy, popřípadě typové projekty plynárenských a odběrních plynových zařízení vyhovují z hlediska bezpečnosti a hospodařnosti provozu,
- b) podávají posudky, zda projekty, popřípadě konstrukční řešení plynárenských zařízení a netypových odběrných plynových zařízení odpovídají požadavkům bezpečnosti a hospodařnosti provozu, jesliže se projekty, popřípadě konstrukční řešení mají odchylovat od technických norm nebo od jiných předpisů,
- c) prověřují, zda plynárenská a odběrní plynová zařízení před uvedením do provozu vyhovují z hlediska bezpečnosti a hospodařnosti,
- d) v obdobích určených pro každý druh plynárenského a odběrného plynového zařízení kontroluji, zda tato zařízení, jejich provoz, údržba a obsluha vyhovují požadavkům bezpečnosti a hospodařnosti,
- e) kontrolují tvorbu a dodržování norem spotřeby plynů, dodržování odběrových diagramů a regulačních opatření plynárenského dispečinku,

*) Vyhláška ministerstva paliv č. 108/1959. Ú. 1, o řízení výroby, rozvodu a využití topných plynů a rozvoje plynárenského oboru.

**) Vyhláška ministerstva vnitra č. 135/1952 Ú 1, o zacházení se zkапalněným topným plynem a směrnice ministerstva paliv o rozvádění a používání zkапalněného topného plynu (směs propanu, butanu a etanu) v domácnostech, otištěná v částce 35 Úředního listu z roku 1959.

- f) kontrolují množství a jakost plynů dodávaných do plynovodní sítě, jakož i množství plynů určených hospodařským plánem pro účelovou výrobu.

§ 18

(¹) Kontrolní orgány

- a) navrhují příslušným orgánům opatření k odstranění zjištěných závad, jakož i opatření zajišťující hospodařné používání topných plynů a bezpečnost provozu plynárenských zařízení,
- b) spolupracují s organizacemi, které se zabývají výzkumem, vývojem a výrobou plynových spotřebičů tak, aby vyhovovaly z hlediska provozu, kvality, energetické účinnosti a bezpečnosti lidského života a zdraví,
- c) spolupracují při školení odborných kadrů, jakož i při prověřování jejich odborné kvalifikace,
- d) spolupůsobí podle zvláštních směrnic při přestříkání úrazů a nehod způsobených při výrobě, rozvodu a používání topných plynů.

(²) Kontrolní orgány vykonávají své úkoly ve spolupráci s orgány inspekce práce, orgány hygienické a protiepidemické služby a s orgány požární ochrany.

§ 19

(¹) Kontrolní orgány sepsují o výsledku svých řešení zápis, v němž uvedou zjištěné závady a na vrhnou opatření k jejich odstranění. Ředitel (vedoucí) podniku, závodu nebo provozovny je povinen zápis podepsat; nesouhlasí-li s obsahem zápisu, uvede v něm své námítky.

(²) Kontrolní orgány odevzdají jedno vyhotovení zápisu řediteli (vedoucímu) podniku, závodu nebo provozovny, další vyhotovení odešlou orgánu, který je podniku (závodu nebo provozovně) nadřízen. Podle potřeby uvědomí kontrolní orgány o zjištěných závadách jiné příslušné orgány.

(³) Kontrolní orgány jsou povinny zachovávat státní, hospodařské a služební tajemství ve všech, o nichž se dovedí při výkonu své činnosti. Tato povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovního poměru.

§ 20

V objektech vojenské správy a ozbrojených složek ministerstva vnitra provádějí kontrolní orgány kontroly a řešení podle zvláštních předpisů vydaných ministrem paliv a energetiky v doliodech s ministrem národní obrany nebo vnitra.

§ 21

Výrobci plynárenských a odběrních plynových zařízení jsou povinni se zařízením dodat předepsanou dokumentaci, včetně schematického výkresu a

provozních směrnic (popřípadě návody k obsluze); je-li o spotřebiče pro domácnost, je výrobce povinen připojit návod pro používání těchto spotřebičů.

Oddíl V

Styk s odběrateli

(K § 18 zákona)

Podmínky pro připojování
na plynovodní síť

§ 22

(¹) Všechna nová, jakož i rozšířovaná odběrná plynová zařízení lze zřídit a připojit teprve po předchozím projednání s plynárenským podnikem, po případě za podmínek jím stanovených.

(²) Odběrní plynová zařízení uvedená v § 13 odst. 1 písm. a) až c) a spotřebiče topných plynů připojí plynárenský podnik jen tehdy, jestliže odpovídají podané přihlášce, podkladem projednaným podle § 23, jsou provedeny podle technických norm a byly odborně technicky přezkoušeny (§ 25). Způsob připojování upravují technické normy.

§ 23

(¹) U nových nebo rozšířovaných (rekonstruovaných) odběrných plynových zařízení uvedených v § 13 odst. 1 písm. a) a b), jakož i u spotřebičů topných plynů provozovaných velkooběrateli topných plynů je odběratel povinen předložit plynárenskému podniku potřebné podklady, umožňující posouzení těchto odběrných plynových zařízení z hlediska jejich připojení na plynovodní síť (např. projekt nebo jinou dokumentaci).

(²) Údaje potřebné pro vypracování podkladů (např. velikost spotřebičů, údaje týkající se stavby regulační stanice, jakož i jiné technické údaje včetně údajů o umístění měřidla) sdělí plynárenský podnik odběrateli na požádání.

(³) Posouzení podkladů předložených odběratelem provede plynárenský podnik bezplatně. U velkých průmyslových odběrných plynových zařízení, u nichž je posouzení podkladů mimořádně náročné, dohodne se plynárenský podnik s odběratelem, jakým způsobem bude posudek opatřen.

(⁴) Jestliže montážní práce nebyly započaty do jednoho roku ode dne, kdy plynárenský podnik stanovil podmínky, za kterých odběrní plynové zařízení může být provedeno (§ 22 odst. 1), je odběratel povinen projekt s plynárenským podnikem znova projednat.

§ 24

Údržba některých odběrných
plynových zařízení

Výměnu, opravu a údržbu hlavních uzávěrů u připojek, domovních regulátorů tlaku plynu, jakož i zařízení v regulační stanici provádí výhradně plynárenský podnik, a to na náklad vlastníka (uživatele) stavby nebo zařízení.

Zkoušení odběrných plynových
zařízení a provádění instalacích
a montážních prací

(K § 17 zákona)

§ 25

Zkoušení odběrných plynových
zařízení

(¹) Vlastníci (uživatelé) staveb a zařízení, po případě provozovatelé odběrných plynových zařízení jsou povinni umožnit pověřeným zaměstnancům plynárenského podniku přístup k odběrným plynovým zařízením uvedeným v § 13 odst. 1 písm. a) až c) i ke spotřebičům topných plynů.

(²) Odborným technickým přezkoušením (§ 17 zákona) se rozumí provedení tlakové zkoušky, po případě zhodnocení, zda odběrní plynové zařízení bylo provedeno podle podkladů (projektu), technických norm, popřípadě podle podmínek stanovených plynárenským podnikem.

(³) O výsledku přezkoušení vydá plynárenský podnik vlastníku (uživateli) stavby nebo zařízení, po případě provozovateli (investorovi) osvědčení; toto osvědčení nahrazuje povolení k uvedení odběrného plynového zařízení do provozu.

§ 26

Provádění montážních prací

(¹) Instalační, montážní, opravářské a údržbařské práce (dále jen „montážní práce“) na odběrných plynových zařízeních směří provádět jen osoby, které k tomu mají odbornou způsobilost.

(²) Plynárenský podnik není povinen připojit odběrní plynové zařízení, jestliže montážní práce provedla osoba, která k tomu nemá odbornou způsobilost.

(³) Organizace provádějící montážní práce v novostavbách nebo větší rekonstrukce na odběrných plynových zařízeních jsou povinny předem písemně oznámit plynárenskému podniku provádění těchto prací tak, aby se plynárenský podnik mohl přesvědčit, zda práce jsou prováděny řádně, zejména zda se dodržují technické normy.

Podmínky odborné způsobilosti
pro provádění montážních prací
na odběrných plynových zařízeních

§ 27

Montážní práce na odběrných plynových zařízeních o nízkém a středním tlaku směří provádět jen osoby

a) s ukončeným vzděláním na odborné škole příslušného směru, které kromě toho mají alespoň jednorocní praxi na odběrných plynových zařízeních,

b) vyučené v plynárenském oboru, které kromě toho mají alespoň tříletou praxi na odběrných plynových zařízeních.

§ 28

Montážní práce na odběrních plynových zařízeních o vysokém tlaku směří provádět jen osoby

- a) s ukončeným vzděláním na odborné škole příslušného směru, které kromě toho mají alespoň dvouletou praxi na odběrních plynových zařízeních,
- b) vyučené v plynárenském oboru, které kromě toho mají alespoň čtyřletou praxi na odběrních plynových zařízeních.

§ 29

Osoby, které nemají způsobilost uvedenou v §§ 27 a 28, směří provádět montážní práce jen pod přímým dohledem a odpovědností osob, které tuto způsobilost mají.

§ 30

Osoby, které před nabytím účinnosti této vyhlášky prováděly montážní práce na odběrních plynových zařízeních a zatím nesplňují podmínky odborné způsobilosti (§§ 27 a 28), mohou tyto práce provádět nejpozději do 31. prosince 1963.

§ 31

Úlevy z požadavků odborné způsobilosti může na přechodnou dobu povolit příslušný plynárenský podnik, jsou-li pro to zvláštní důvody.

§ 32

Úprava odběrních plynových zařízení při změně druhu nebo tlaku plynu

(K § 18 zákona)

(¹) Týká-li se změna druhu nebo tlaku topného plynu většího počtu odběratelů, projedná ji plynárenský podnik předem s krajským národním výborem. Změnu druhu plynu se rozumí vzájemná změna topných plynů uvedených v § 1. Za změnu tlaku se považuje pouze změna tlaku mezi nízkým, středním a vysokým tlakem.*)

(²) Změnu druhu topných plynů nebo tlaku projedná dodavatel se všemi velkoobděrateli, jichž se změna týká, nejméně 2 roky před začátkem roku, v němž změna má být provedena, nedohodne-li se s nimi předem lhůta kratší.

(³) Změnu druhu topných plynů nebo tlaku oznamí plynárenský podnik písemně vlastníkům (uživatelům) nemovitostí připojených na přípojku pro veřejný rozvod, jakož i všem odběratelům odebírajícím topné plyny v maloobchodním rozsahu, jichž se změna týká. Tuto změnu je plynárenský podnik povinen oznamit nejméně jeden rok před začátkem roku, v němž má být změna provedena, nedohodne-li se s nimi na lhůtu kratší. Plynárenský podnik uvědomí o zamýšlené změně místní národní

* Nízký, střední a vysoký tlak — viz poznámka u § 5.

výbory, jakož i organizace, které se v dotčené oblasti zabývají prováděním montážních prací nebo prodejem a opravami plynových spotřebičů.

(⁴) Úpravu plynových spotřebičů v domácnostech, pokud jsou ve vlastnictví spotřebitelů, provádě na svůj náklad plynárenský podnik.

Oddíl VI

Gazifikace

§ 33

Plán gazifikace

(K § 19 zákona)

(¹) Plánovitá výstavba celostátní plynovodní soustavy, připojování měst a obcí a rozšiřování plynovodní sítě v městech a na venkově, jakož i dodávka plynu v tlakových nádobách spotřebitelům se řídí plánem gazifikace, který je součástí státního plánu rozvoje národního hospodářství a obsahuje též plán gazifikace měst pro jednotlivé kraje.

(²) Plán gazifikace obsahuje:

- a) plán výstavby celostátní plynovodní soustavy,
- b) plán zavádění topných plynů v průmyslu, po-případě v zemědělství,
- c) plán gazifikace měst pro jednotlivé kraje.

§ 34

Plán gazifikace měst

(K § 20 zákona)

(¹) Podle schváleného plánu gazifikace vypracovávají plynárenské podniky ve spolupráci s krajskými národními výbory plány gazifikace měst pro jednotlivé kraje.

(²) Plány gazifikace měst pro jednotlivé kraje obsahují zejména tyto údaje:

- a) seznam měst, jež budou nově připojena na plynovodní síť,
- b) rozšíření plynovodní sítě,
- c) počet odběratelů nově připojených na plynovodní síť,
- d) počet domácností nově připojených na plynovodní síť,
- e) počet nových odběratelů zásobovaných zkapalněným plynum (propan-butan),
- f) úkoly státních organizací, po-případě družstev, jež se v kraji (okresu nebo městě) zabývají prováděním montážních prací, prodejem a opravami spotřebičů topných plynů.

§ 35

Zajišťování a provádění gazifikace

(K § 21 zákona)

(¹) Gazifikaci zajišťují a provádějí plynárenské podniky; národním výborům jednotlivých stupňů

příslušní pravomoc a odpovědnost v rozsahu stanoveném v § 21 zákona.

(¹) Okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem, může vlastníku stavby neřídit,^{*} aby v souladu s plánem gazifikace měst provedl stavební úpravy potřebné z důvodu obecného zájmu, zejména připojení na plynovodní přípojku včetně zařízení domovní a bytové instalace, popřípadě její úpravy.

Oddíl VII

Společná ustanovení

Oprávnění plynárenských podniků

k cizím nemovitostem

(K § 22 zákona)

§ 38

(¹) Plynárenským podnikům přísluší v rozsahu uvedeném v § 22 odst. 1 zákona oprávnění k cizím nemovitostem.

(²) Za výkon oprávnění uvedených v § 22 odst. 1 zákona nejsou plynárenské podniky povinny poskytnout náhradu. Je-li však vlastník (uživatel) nemovitosti, která není ve státním socialistickém vlastnictví, zřízením plynovodní sítě nebo zařízením pro uskladnění topných plynů [§ 3 písm. b)] v užívání nemovitosti podstatně omezen, může žádat u národního výboru, který vydal rozhodnutí o přípustnosti stavby, aby mu plynárenský podnik poskytl přiměřenou jednorázovou náhradu; žádost musí být pod ztrátou nároku podána do 3 měsíců ode dne, kdy byly plynovodní sítě nebo zařízení na uskladnění topných plynů uvedeny do trvalého provozu (užívání).

(³) Oprávnění podle § 22 odst. 1 zákona vznikají dnem vydání rozhodnutí o přípustnosti stavby plynovodní sítě nebo zařízení pro uskladnění topných plynů, popřípadě dnem, kdy plynárenská zařízení přejdou do správy plynárenského podniku; uvedená oprávnění zanikají zrušením těchto plynárenských zařízení.

(⁴) Je-li rozsah oprávnění sporný, vymezi je okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem.

§ 37

(¹) Povinnost trpět výkon oprávnění uvedených v § 22 odst. 1 zákona vázne na dotčené nemovitosti jako věcné břemeno; tato věcná břemena postihují i národní majetek. Věcná břemena se nezapisuji do pozemkových knih a neplatí o nich předpisy o promlčení a vydržení.

(²) Ocitne-li se věcné břemeno změnou okolnosti, za kterých vzniklo, v hrubém nepoměru k vý-

hodě plynárenského podniku, lze se domáhat, aby plynárenský podnik plynovodní sítě, popřípadě zařízení pro uskladnění topných plynů změnil nebo přeložil. Nedoje-li k dohodě, rozhodne o změně (¹přeložení) a o úhradě nákladů s tím spojených okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem.

§ 38

(¹) Za skutečnou škodu způsobenou na nemovitosti nebo jejím příslušenství při přípravných pracích [§ 22 odst. 1 písm. d) zákona], stavbě, provozu, opravě, změně nebo odstranění plynovodní sítě, popřípadě zařízení pro uskladnění topných plynů [§ 3], náleží poškozenému vlastníku (uživateli) nemovitosti náhrada.

(²) Nedoje-li k dohodě, rozhodne o náhradě škody okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem, a to na žadost, kterou musí poškozený podat do 30 dnů ode dne, kdy zjistil rozsah škody, nejpozději však do 6 měsíců ode dne vzniku škody; nepodá-li žádost v těchto lhůtách, nárok zaniká.

§ 39

Styk s komunikacemi, vedeními, vodami, vodohospodářskými díly a zařízeními

(K § 23 zákona)

O podmínkách styku plynárenských zařízení s komunikacemi, vedeními všech druhů, vodami, vodohospodářskými díly a zařízeními platí qdbdobně předpisy o podmínkách styku energetických děl s komunikacemi, vedeními všech druhů, vodami, vodohospodářskými díly a zařízeními.^{**}

Ochranná pásma

(K § 24 zákona)

§ 40

(¹) Ochranná pásma jsou u plynovodů a plynovodních přípojek vymezena ve vodorovné vzdálenosti měřené po obou stranách kolmo na plynovod nebo plynovodní přípojku; tato vzdálenost činí:

- a) 50 metrů, jde-li o vysokotlaký plynovod o průměru alespoň 300 mm,
- b) 30 metrů, jde-li o vysokotlaký plynovod o průměru alespoň 150 mm,
- c) 15 metrů, jde-li o vysokotlaký plynovod do průměru 150 mm,
- d) 20 metrů, jde-li o vysokotlakou přípojku o průměru alespoň 150 mm,
- e) 10 metrů, jde-li o vysokotlakou přípojku do průměru 150 mm,

^{*}) Toto opatření vyda národní výbor podle § 7 zákona č. 87/1957 Sb., o stavebním řádu; jde-li o domy nájemní, může být opatření provedeno podle zákona č. 71/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku.

^{**) Vyhláška ministerstva energetiky a vodního hospodářství č. 137/1958 Ú. l., o podmínkách styku energetických děl s komunikacemi, vedeními všech druhů, vodami, vodohospodářskými díly a zařízeními (pravidla styku).}

Sbírka zákonů č. 76/1961

- f) Jde-li o středotlaký plynovod nebo středotlakou plynovodní přípojku, jež jsou vedeny ve volném terénu, popřípadě v nezastavěném území:
 - a) 15 metrů o průměru alespoň 150 mm,
 - bb) 10 metrů do průměru 150 mm.

[2] Plynovody a přípojky, jimiž se rozvádějí topné plyny pod nízkým tlakem (nízkotlaké plynovody a přípojky), jakož i středotlaké plynovody, jestliže jsou vedeny ve městech, v sídlištích a souvisle zastavěných obcích, nechrání se ochrannými pásmeny. Ochrana jejich plynulého provozu je upravena technickými normami.

[1] Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně i pro zařízení na odvádění vytěžených přírodních topných plynů, včetně topných plynů získaných z důlních děl (degazace), popřípadě i pro zařízení na odvádění topných plynů získaných podzemním zplyňováním.

§ 41

[1] Vlastníci (užívatele) nemovitostí v ochranném pásmu jsou povinovati zdržet se všeho, co by mohlo ohrozit plynárenská zařízení a plynulost a bezpečnost jejich provozu.

[2] V ochranných pásmech nesmí být zřizovány skladы třaskavin, hořlavin, plynověm, vtažné jámy průzkumných nebo těžebních podniků a jiné zvlášť důležité objekty; v ochranném pásmu nesmí být též umístěny odvaly hlušin.

[3] Uvnitř ochranného pásma je u vysokotlakého plynovodu o průměru alespoň 300 mm též zakázáno:

- a) do vzdálenosti 20 m od vysokotlakého plynovodu budovat mosty a jiná komunikační zařízení (lávky, převozy, přístavní můstky, kotviště lodí apod.) a vodní díla, měřeno od plynovodu ve směru koryta toku, jde-li plynovod přes tok vody;
- b) do vzdálenosti 15 m od vysokotlakého plynovodu budovat přechody přes řeku pro zařízení pro rozvody tepla a pro telekomunikace, jde-li plynovod přes tok vody;
- c) do vzdálenosti 15 m provádět souvislou zástavbu a budovat ostatní důležité objekty včetně průmyslových a železničních tratí podél plynovodu;
- d) do vzdálenosti 10 m stavět jakékoli budovy, dobývat zeminy, provádět lomové práce, ukládat zeminy a jiné hmoty, zřizovat rybníky a nádrže na vodu, studny apod.;
- e) do vzdálenosti 5 m zřizovat kanalizační sítě a vodovody podél plynovodu;

- f) do vzdálenosti 3 m provádět činnost, která by mohla ohrozit plynovody, plynulost a bezpečnost jejich provozu, např. výkopy nebo sondy a s tím související odklizování země a jejich navrhování.

[4] Pro vysokotlaké plynovody do průměru 300 mm, jakož i pro vysokotlaké přípojky a středotlaké plynovody (§ 40 odst. 1) platí poloviční vzdálenost, než které jsou uvedeny v odstavci 3 písm. a) až d); vzdálenosti uvedené pod písm. e) a f) zůstávají však nedotčeny.

§ 42

Venkovní elektrické vedení velmi vysokého a vysokého napětí, kabelová vedení, jakož i podzemní potrubí pro pohonné látky a ropu je dovoleno zřizovat nejméně v takové vzdálenosti od zařízení pro rozvod topných plynů, aby byla zachována ochranná pásma stanovená předpisy platnými pro elektrické vedení a pro podzemní potrubí pro pohonné látky, a ropu.

§ 43

Při výstavbě zařízení pro výrobu nebo uskladnění topných plynů (§§ 2 a 3) stanoví ochranné pásmo, jakož i druhy činností, které jsou v něm omezeny nebo zakázány, okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem, a to na návrh Sdružení plynáren.

§ 44

Povinnosti a omezení v ochranných pásmech vznikají dnem vydání rozhodnutí o příspustnosti stavby plynárenského zařízení a zanikají zrušením tohoto zařízení. Je-li rozsah ochranných pásem nebo rozsah povinností a omezení sporný, určí je okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem.

§ 45

Výjimky z ustanovení o ochranných pásmech (§§ 40 a 42) může povolit okresní národní výbor, popřípadě místní národní výbor, pokud je stavebním úřadem; přitom podle potřeby stanoví přiměřené podmínky k zajistění bezpečnosti provozu. Před povolením výjimky vyžadá si však národní výbor vyjádření příslušného plynárenského podniku.

Oddíl VIII

Účinnost

§ 46

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1961.

Ministr:
Černík v. r.